Civillieta Nr. C771571323
C-05818-24/99
ECLI:LV:RPT:2024:0521.C771571323.3.S

Rīgas pilsētas tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2024.gada 21.maijā

Tiesnese Iveta Risberga rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras lietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ cēla prasību pret /pers. C/ par naudas piedziņu

Prasības pieteikumā norādīts, ka 29.09.2022. /pers. B/ (turpmāk – Prasītājs) un /pers. C/ (turpmāk – Atbildētājs), mutiski vienojās par aizdevuma 1000 EUR apmērā piešķiršanu, nosakot atmaksas termiņu – 6 mēneši (t.i., līdz 29.03.2023.).

Aizdevumu 1000 EUR Prasītājs 29.09.2022. pārskaitīja uz Atbildētāja norēķinu kontu /konta numurs/; maksājuma mērķis – "aizdevums uz 6 mēn.". Līdz šim brīdim aizdevums nav atmaksāts ne pilnībā, ne arī kādā tā daļā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1756. un 1765.pantu, par laika periodu no 30.03.2023. (nākamā diena pēc apmaksas termiņa iestāšanās) līdz 17.10.2023. aprēķināti likumiskie procenti 33,04 EUR apmērā pēc šāda principa: 1000 EUR (neatmaksātā pamatsumma) x 6% / 365 x 201 (kavēto dienu skaits).

Kopējais parāda apmērs 1033,04 EUR, ko veido pamatparāds 1000 EUR un likumiskie procenti 33,04 EUR.

24.10.2022. Prasītājs un Atbildētājs mutiski vienojās par aizdevuma 1000 EUR apmērā piešķiršanu, nosakot atmaksas termiņu – līdz 15.02.2023.

Aizdevumu 1000 EUR Prasītājs 24.10.2022. pārskaitīja uz Atbildētāja norēķinu kontu /konta numurs/; maksājuma mērķis – "aizdevums līdz 15.02". Līdz šim brīdim aizdevums nav atmaksāts ne pilnībā, ne arī kādā tā daļā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1756. un 1765.pantu, par laika periodu no 16.02.2023. (nākamā diena pēc apmaksas termiņa iestāšanās) līdz 18.10.2023. aprēķināti likumiskie procenti 40,11 EUR apmērā pēc šāda principa: 1000 EUR (neatmaksātā pamatsumma) x 6% / 365 x 244 (kavēto dienu skaits). Kopējais parāda apmērs – 1040,11 EUR, ko veido pamatparāds 1000 EUR un likumiskie procenti 40,11 EUR.

Papildus informācija (attiecināma uz abiem aizdevumiem) – 24.10.2022. Atbildētājs elektroniski parakstīja un Prasītājam izsniedza dokumentu bez nosaukuma, kurā norādīts: "Es, /pers. C/, p.k. /personas kods/, dzīvojošs /adrese A/ aizņemos no /pers. B/ 2000.00 EUR. Veikšu atmaksu pēc sekojoša grafika:

1) 200.00 EUR līdz 15. novembrim;
2) 200.00 EUR līdz 15. decembrim;
3) 200.00 EUR līdz 15. janvārim;
4) 1400.00 EUR līdz 15. februārim.

Aizdevumu esmu saņēmis ar pārskaitījumu bankas kontā. Aizdevumu ņemu medicīnisku pakalpojumu izmaksu segšanai. Darījumu veicu brīvprātīgi, bez maldiem vai spaidiem."

Ar iepriekš minēto dokumentu Atbildētājs apstiprināja, ka aizdevumus ir saņēmis un viņam ir zināms to apmaksas termiņš.

Prasītājs pamatojoties Civillikuma 1401., 1428., 1434., 1587., 1590., 1652., 1753., 1756., 1757., 1759., 1761., 1765., 1811., 1828., 1832., 1934., 1935., 1943. un 1946. pantu, Civilprocesa 195. likuma lūdz piedzīt no atbildētāja par labu /pers. B/ parādu 2000 EUR, likumiskos procentus 73,15 EUR, valsts nodevu 310,97 EUR, noteikt Prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētāja likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nenomaksātās summas.

[2] Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību, kā arī nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

[3] Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajā daļā ir noteikts: „Ja tiesa neizskata vienkāršotās procedūras lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiešsaistes sistēmā būs pieejams saīsinātais spriedums, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad saīsinātais spriedums ir pieejams tiešsaistes sistēmā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu."

[4] 12.12.2023. Pusēm nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 21.05.2024.

[5] 21.05.2024. sastādīts saīsinātais spriedums.

[6] 27.05.2024 tiesā saņemts atbildētāja sprieduma sastādīšanas lūgums.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu. Prasītājam jāpierāda sava prasība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[8] No lietas materiāliem pievienotā 29.09.2022. maksājuma uzdevuma Nr.5 un 24.10.2022. maksājuma uzdevuma Nr.116 redzams, ka /pers. B/ veica pārskaitījumu /pers. C/ 2000 EUR kopsummā maksājuma mērķos norādot "Aizdevums uz 6mēn." un "Aizdevums līdz 15.02"

Savukārt lietas materiāliem pievienotā /pers. C/ 24.10.2022. elektroniski parakstītajā apstiprinājumā norādīts, ka "Es, /pers. C/, p.k. /personas kods/, dzīvojošs /adrese A/ aizņemos no /pers. B/ 2000.00 EUR. Veikšu atmaksu pēc sekojoša grafika:

1) 200.00 EUR līdz 15. novembrim;
2) 200.00 EUR līdz 15. decembrim;
3) 200.00 EUR līdz 15. janvārim;
4) 1400.00 EUR līdz 15. februārim.

Aizdevumu esmu saņēmis ar pārskaitījumu bankas kontā. Aizdevumu ņemu medicīnisku pakalpojumu izmaksu segšanai. Darījumu veicu brīvprātīgi, bez maldiem vai spaidiem."

Saskaņā ar Civillikuma 1401.pantu saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai - parādniekam - jāizdara par labu otrai - kreditoram - zināma darbība, kam ir mantiska vērtība.

Saskaņā ar Civillikuma 1434.panta pirmo daļu piekrišanu var dot nevien pirms attiecīgās darbības, bet arī tad, kad to uzsāk, un pat vēlāk; pēdējā gadījumā to sauc par apstiprinājumu.

Tiesa noskaidroja, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām ar nolūku savstarpēji saistīties, saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu. Lietā nav ziņu, par to, ka pušu starpā noslēgtais mutiskais aizdevuma līgums būtu apstrīdēts vai atzīts par spēkā neesošu, līdz ar to tiesa atzīst, ka tas ir tiesīgi noslēgts un saistošs pusēm.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1590.pantā noteikts, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu, [..]. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1832.pantu izpildījumam vajadzīgs, lai saistības priekšmets būtu izpildīts pilnīgi. Tādēļ kreditoru nevar piespiest saņemt ne daļas izpildījumu, ne kādu citu priekšmetu tā vietā, kuru viņam ir tiesība prasīt.

Civillikuma 1828. pants nosaka: "Ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu [..]."

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tās pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1811.pantu, katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu. Civillikuma 1838.pants noteic, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti [..].

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja iesniegtos rakstveida pierādījumus, kas pamato prasību, tajā skaitā parāda apmēru. Atbildētājs paskaidrojumus nav sniedzis, nav apstrīdējis faktu, ka aizdevuma summu ir saņēmis. No prasības pieteikuma un lietas materiāliem kopumā nav redzams, ka atbildētājs būtu izpildījis saistības.

Atbildētājs atbilstoši Civillikuma 1838.panta pirmajai daļai nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka savas saistības viņš būtu izpildījis un parādu atmaksājis. Prasītājs norāda, ka atbildētājs aizdevuma atmaksu nav veicis.

Tiesai nav pamata apšaubīt parāda aprēķinu, atbildētājs nav cēlis iebildumus pret parāda aprēķinu. Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenams pamatparāds 2000 EUR.

[9] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 73,15 EUR – 33,04 EUR par laika periodu no 30.03.2023. līdz 17.10.2023. un 40,11 EUR par laika periodu no 16.02.2023. līdz 18.10.2024.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu. Civillikuma 1759. panta 1. punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Atbilstoši Civillikuma 1765. panta pirmajā daļā noteiktajam, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civillikuma 1828.panta prasībām, ja izpildījumam ir noteikts laiks, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Atbilstoši Civillikuma 1946.pantam procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai parādnieks pielaidis nokavējumu.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 73,15 EUR par periodu no 30.03.2023. līdz 18.10.2023.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas.

[14] Piedzenot tiesas izdevumus, tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas nosacījumus.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41. panta pirmajai daļai no atbildētāja prasītāja labā piedzenama prasītāja samaksātā valsts nodeva 310,97 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot Civilprocesa likuma 193., 194., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. B/ prasību.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, /pers. B/, personas kods /personas kods/, parādu 2000 EUR, likumiskos procentus 73,15 EUR par laika periodu no 16.02.2023. līdz 18.10.2023., valsts nodevu 310,97 EUR.

Samaksa veicama prasītāja pārstāvja SIA "PAUS KONSULTS" kontā /konta numurs/ AS "Luminor Bank".

Noteikt /pers. B/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei(izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. C/ likumiskos 6(sešus) procentus gadā no piedzītās parāda summas.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas tiesā.

Pilns spriedums ir sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 14.06.2024.

Tiesnese Iveta Risberga